

Het bestuur nodigt hierbij de leden en donateurs uit tot het bijwonen van de

10e Algemene ledenvergadering

op donderdag 13 april 2000 aanvang 20.00 uur
in de pronkzaal van Museum Hofwijck, Westeinde 2.

De zaal is open om 19.30 uur. Zoals gebruikelijk zal ook deze ledenvergadering in twee gedeelten worden gesplitst. Het gedeelte voor de pauze is gewijd aan de ledenvergadering.

De agenda luidt als volgt:

1. Opening door de voorzitter
2. Vaststelling agenda
3. Mededelingen en ingekomen stukken
4. Verslag 9e algemene ledenvergadering van 5 oktober 1999
5. Jaarverslag 1999
6. Verslag financiële controlecommissie
7. Instelling financiële controlecommissie 1999.
8. Beleidsvoornemens 2000.
9. Begroting 2000.
10. Rondvraag.
11. Sluiting, daarna pauze van ca. 21.00 uur tot 21.20 uur.

Na de pauze...

Zoals u waarschijnlijk weet staat de Open Monumentendag dit jaar in het kader van het water. Het leek ons toepasselijk u iets meer te vertellen over de functie van het water in Voorburg en omstreken. We hebben de heer ir. H. Mast bereid gevonden enkele aspecten van dit onderwerp toe te lichten aan de hand van enkele te vertonen lichtbeelden.

Wij zien uit naar een boeiende lezing en hopen op uw aller aanwezigheid.

Namens het bestuur,
K. van Tuil, voorzitter
P.B. den Bakker, secretaris

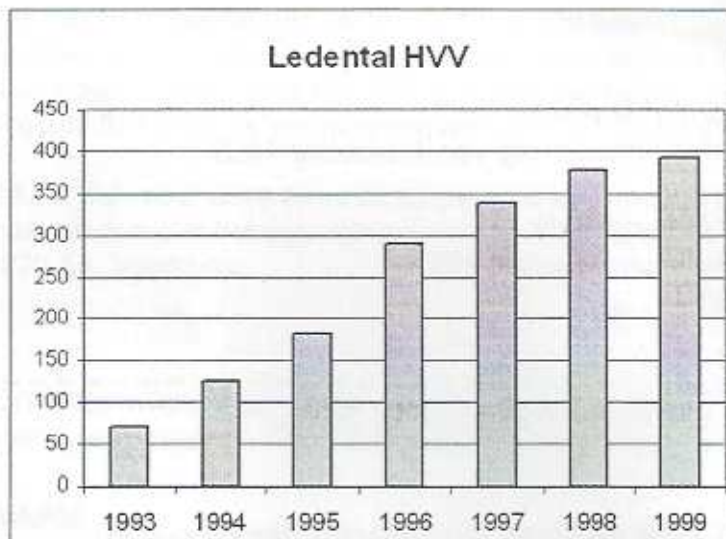
VAN HET BESTUUR

Deze nieuwsbrief heeft een uitermate uitnodigend karakter.

Om te beginnen nodigen wij onze leden uit voor de ledenvergadering. In dat kader willen we vrijwilligers uit nodigen zitting te nemen in de financiële controlecommissie. Verder op in de nieuwsbrief komt u dan een uitnodiging tegen om actief mee te doen met de Open monumentendag. Maar misschien wilt u er nodig eens uit? We nodigen u daarom ook nog uit voor de jaarexcursie naar Den Bosch. Het jaarverslag van de HVV over 1999, het financiële verslag over 1999 en de nieuwste editie van Historisch Voorburg nodigen u tot lezen uit en onze penningmeester, tja die nodigt u uit om uw contributie te betalen. Ook dat is nodig. De acceptgirokaart is wat aan de late kant. Wij vonden het netter om de laatste uitgave van 1999 van Historisch Voorburg af te wachten.

Tenslotte nodigen we u uit om van de nieuwe lente te genieten.

Met genoegen,
Het bestuur van de historische vereniging.

Naaststaande grafiek geeft het ledental van de HVV aan vanaf 1993 tot 1999.

De kolommen weerspiegelen het aantal leden (incl. tientjesleden) aan het einde van dat jaar.

De leden die gedurende dat jaar hebben opgezegd zijn reeds in mindering gebracht!

HVV op Internet

Zoals u op het voorblad onderaan hebt kunnen zien heeft de HVV sinds kort een "Web-Site". Iedereen die een verbinding heeft naar het Internet kan nu ook informatie over de Historische Vereniging krijgen via zijn computer. Alle informatie zal ook via de papieren Nieuwsbrief worden verspreid zodat u niet bang hoeft te zijn dat u iets zult missen. Het Internet adres is:

<http://www.crosswinds.net/~hisvo/>

Elektronische post kunt u nu ook versturen naar: hisvo@crosswinds.net

Postbus HVV

Behalve de elektronische wonderen bezit de Historische vereniging sinds kort ook een Postbus.

Postbus 49, 2270 AA, Voorburg. Ondanks al deze vernieuwingen kunt u nog steeds

persoonlijk contact opnemen met een van de bestuursleden.

Open Monumentendag

Ook dit jaar zal de vereniging zich weer presenteren op Open Monumentendag. Dit jaar is het thema: WATER. Indien u ons wilt assisteren op deze dag (of de voorbereidingen daarvan) neem dan contact op met een van de bestuursleden.

Archieven via Internet

Beschikt u over een Internet-toegang en bent u geïnteresseerd in archieven, bezoek dan eens het volgende adres:

<http://www.archiefnet.nl/>

U kunt daar op trefwoorden zoeken in een groot aantal locale, nationale en internationale archieven.

Boekbespreking

Leven in het jaar 1000, door Martin de Bruijn met medewerking van Charlotte Broer, 64 blz. geïllustreerd (zwart/wit), Nederlands Centrum voor Volkscultuur, Utrecht 2000.

De uitgave *Leven in het jaar 1000* is een mooi verzorgd boekje van A4 formaat met zwart wit foto's en illustraties.

ISSN: 0169-5614

ISBN 90-71840-39-5

De uitgave hangt samen met het 700 jarig bestaan van Wijk bij Duurstede. In de Vroege Middeleeuwen de belangrijke handelsplaats Dorestad. Het behoort bij een tentoonstelling. Het boek (en de tentoonstelling) betreft heel het Midden-Nederlandse gebied. Over het dagelijks leven in Nederland rond het jaar 1000 is niet veel bekend. Er zijn nauwelijks schriftelijke bronnen, en de beschikbare bronnen zijn bijna zonder uitzondering geschreven door de geestelijkheid. Hier wordt in het boek regelmatig op gewezen. Verder moet informatie letterlijk uit de grond worden gehaald of uit schatkamers van kerkelijke instellingen.

De auteur beschrijft wat wel bekend is 8 korte hoofdstukken. Na een beschrijving van Bronnen volgen hoofdstukken over Landschap, Bewoners, Standen, De Machtigen, Bebouwing en Het dagelijks Leven. Het slot hoofdstuk gaat over Het Einde der Tijden,

Een heel erg korte beschouwing over de millenniumangst rond het jaar 1000. Hiervan was volgens de auteurs geen sprake. Allereerst wisten mensen niet in welk jaar ze leefden en ten tweede leefde men voortdurend in bezorgdheid voor het einde der tijden.

Het geheel is een beknopt en helder verhaal. Daarmee is meteen ook een minder sterk punt aangeroerd. De beknopte tekst wel prettig leesbaar maar tegelijkertijd weinig diepgaand en erg algemeen.

Voor een eerste (of tweede) kennismaking met de beschreven periode voldoet dit boekwerkje prima, voor de beter

geïnformeerde lezer is het misschien te basaal.

De beknoptheid van de hoofdtekst wordt zeker goed gemaakt door de vele interessante illustraties en katernen met voorbeelden uit onze streken. Zo wordt bijvoorbeeld beschreven hoe een godsoordeel tot stand kwam (loting!). Ook wordt een levendige verslag over een slag bij Vlaardingen in 1018 uit die tijd van Alpertus beschreven.

Het boekwerk kan worden besteld bij Nederlands Centrum voor Volkscultuur door 34,50 over te maken op giro 810806 o.v.v. Boek jaar 1000.

VERSLAG VAN DE 9e ALGEMENE LEDENVERGADERING

Op 5 oktober 1999, 20.00 uur in de pronkzaal van Museum Hofwijck te Voorburg.

Aanwezig circa 30 leden.

Afwezig met kennisgeving de heer E. Boersma, mr.dr. J.W. Eggink, ing. J. Hodes, J.L. Kok, RA, mevr. drs. A.E. Oostdijk, de

heer en mevr. H.J. van Oostrom, ir.J.A. v.d. Stelt, de heer en mevr.W.J.Roemer en mevr. drs. I.E. Verbeek.

1. Opening door de voorzitter om 20.05 uur.
2. Vaststelling agenda: geen veranderingen.
3. Mededelingen en ingekomen stukken.

Het bestuur tezamen met de commissie externe publicaties is er in geslaagd de benodigde gelden voor het project "uitgave van de Kadas-trale Atlas Voorburg" te reserveren, o.a. met subsidies en of sponsoring van:

- Agterdenbosch makelaars en hypotheekshop
- Centraal Bureau voor de Statistiek
- Gemeente Voorburg
- Mooijman en Agterdenbosch Assurantiën.
- Provincie Zuid-Holland
- V.S.B.-Fonds

Mogelijk komt de atlas vóór het einde van dit jaar uit.

De Voorburgse Kunst Stichting heeft per brief van 27 juni 1999 laten weten dat zij haar samenwerking met de gemeente Voorburg en met de bestaande participanten als beëindigd beschouwt. De Historische Vereniging Voorburg heeft op Open Monumentendag 1999 het 400e lid mogen inschrijven, voorwaar een mijlpaal.

Op 27 november a.s. zal mevr. Nel Kars in de Tobbe een uitvoering geven met als titel "Prinses Marianne, de Romantische Prinses" voor leden van de HVV en donateurs van Stichting Swaensteyn. U kunt binnenkort een schrijven over deze voorstelling tegemoet zien.

De voorzitter heeft nog een verheugende mededeling voor de heer J. Oudshoorn en mevr. Monique Smits. Zij hebben de fotopuzzel "Monumentaal Groen", die op Open Monumentendag werd gehouden, gewonnen. De voorzitter overhandigt hun de Kroniek van Voorburg.

Het tweede deel van het Bronnenschrift "Bedrijfsvergunningen 1763 -1806" is vanaf

heden voor fl.10,00 te koop bij het secretariaat.

4. Verslag 8e Algemene Ledenvergadering van 15 april 1999

De heer G.P. Bachman informeert of er iets te melden is betreffende Effatha. De voorzitter antwoordt dat de gang van zaken op een laag pitje staat.

De heer W. Beek merkt op dat onder het jaarverslag 1998 (blz.4, regel 1) staat vermeld "werkgroep externe belangen". Dit moet zijn 'Werkgroep externe publicaties'. Hij merkt tevens op dat op blz.5 rechter kolom regel 32 vertonen moet zijn bezichtigen. De voorzitter meldt dat zij nog geen coördinator gevonden heeft voor het boekwerk "Voorburg in de 20e eeuw". Vervolgens wordt, met dank aan de secretaris, het verslag goedgekeurd.

5. Verslag financiële controlecommissie

De heer Van Gelooven meldt dat de financiële controlecommissie 1998 bestaande uit mevr. H.A.J. Beek-Wirlds en de heren Dr.R. van Gelooven en ir. H. Mast het verslag onderzocht hebben. De lasten en baten en de balans geven een juist, concreet en sluitend beeld. Vervolgens dechargeert de voorzitter de commissie en dankt hen voor hun werkzaamheden.

De heer Bachman merkt op dat naar aanleiding van het batig saldo van het "Marianne Project" een pluim op zijn plaats is.

De voorzitter is het hier volledig mee eens en meent dat natuurlijk een bedankje voor het gehele team op zijn plaats is. De namen van mevr. Trapman, Van der Stelt, Van Velsen en Van der Leer worden in deze genoemd.

De heer Hirschel heeft een nabrander: Hij is van mening dat in het verslag de punten en komma's op de juiste plaats gezet dienen te worden.

6. Instellen financiële controlecommissie 1999

De heer P.A. Verhoeff stelt zich beschikbaar als opvolger van Van Gelooven, zodat de nieuwe commissie bestaat uit de leden mevr. H.A.J. Beek-Wirlds, ir H. Mast en P.A. Verhoeff.

7. Beleidsvoornemens en begroting 1999

Allereerst dienen de werkgroepen hun taken voort te zetten. Het is de bedoeling een verjaardagskalender te maken die begin 2000 zal verschijnen.

Voor het project "Voorburg in de 20e eeuw" wordt door de voorzitter een coördinator gezocht.

Mevr. Van der Beesen is bezig om de digitale snelweg voor onze vereniging tot stand te brengen. De heer Beek merkt op dat mogelijk een aansluiting op het web van de gemeente te realiseren is.

De heer Langerak merkt op dat destijds gesproken is over een verhoging van de contributie in verband met de hoge portokosten. Hij meent dat op dit ogenblik, gezien de gunstige financiële positie, een verhoging niet noodzakelijk is.

8. Afscheid van de bestuursleden M.J. Harms en G.Th. Langerak.

De voorzitter wendt zich allereerst tot **Gerard:**

Jij was vanaf de oprichting van de HVV lid van het bestuur. Jij kunt goed luisteren. Indien jij iets zegt, is het doordacht. Het was vooral in de beginjaren een moeilijk karwei. Ik sta hier met lege handen, maar de HVV kijkt niet alleen achteruit maar ook vooruit. Hierbij een klein envelopje (Christiaan kijkt door zijn kijker) met inhoud die bestaat uit een bedankje en het boekwerk de Atlas van de Zuid-Hollandse Buitenplaatsen, die binnenkort uitkomt. Hierbij overhandigt de voorzitter een bloemetje voor zijn echtgenote voor alle gemiste uren.

Gerard antwoordt met veel plezier in het bestuur gezeten te hebben. Het was leuk om te beginnen in een kersverse vereniging (mei 1993), om daarna definitief van start te gaan in november van dat jaar. Nu in 6 jaar 400 leden, dat is een fantastisch gevoel.

Tot Martin Harms:

Jij was ook al aanwezig in het bestuur sinds het eerste uur. Alle bestuursleden uit de begintijd zijn nu vervangen. Jij had altijd de laatste informatie, zeker ook als iets verkeerd dreigde te gaan in ons historisch Voorburg. Je vervulde een waardevolle trait

d'union met "Mooi Voorburg". Dit was gemakkelijk voor de onderlinge uitwisseling. Je hebt altijd een positieve inbreng gehad. Jij was een onuitputtelijke bron als het video of film betrof. Wij zullen dat zeker missen, maar wij zullen je nog wel eens inschakelen. Ook jou willen we t.z.t. de atlas van de buitenplaatsen overhandigen als dank voor alle inbreng. Hierbij een bloemetje voor je echtgenote als dank voor haar inbreng en natuurlijk ook hier voor de gemiste uren.

Martin: al het gras is voor mijn voeten weggemaaid, maar wil als lid van de vereniging gaarne hand- en spandiensten blijven verrichten.

Hij wenst de HVV heel veel succes toe.

9. Verkiezing nieuw bestuurslid, de heer dr. R.M.W. van Gelooven.

De heer Van Gelooven woont sinds 4 jaar in Voorburg en is reeds bekend van de excursie commissie. Hij heeft veel bestuurservaring. Vroeger woonde hij in Limburg en was o.a. betrokken bij de vestingwerken. Hij wordt met veel applaus onthaald als nieuw bestuurslid.

Op de agenda staat niet vermeld dat mevr. S.E.Th. Aalders-Warffemius zich ook kandidaat gesteld had als lid voor het bestuur. De nieuwsbrief met de agenda was reeds uitgestuurd. Mevrouw Nieke Aalders is directiesecretaris en heeft veel bestuurlijke ervaring. Zij is zeer goed thuis op de digitale snelweg.

Ook zij wordt met applaus onthaald.

10. Rondvraag en sluiting.

De heer Verhoeff vraagt wie de opvolger van Langerak is. De voorzitter antwoordt dat de heer J.L. Kok, die in april toegetreden is tot het bestuur, vanaf 1 september het penningmeesterschap heeft overgenomen. Vanavond heeft hij zich moeten afmelden. Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter om 21.00 uur het eerst deel van de vergadering.

Na een hapje en een drankje in de keuken leidt de voorzitter om 21.15 uur de spreker in. De heer R. Wybrands is project-coördinator bij de Stichting Kadastrale Atlas Zuid-

Holland. Hij is vrijwilliger. Het doel van de Stichting is de kadastrale gegevens van 1832 uit te geven of te doen uitgeven. In vele provincies is deze stichting werkzaam. In het bestuur van de stichting zitten uitsluitend "professionals". De invoer van alle gegevens geschiedt door vrijwilligers.

Ook de heren Van Zon en Van der Krogt, die tezamen met de heer Van der Leer, de begeleidende tekst verzorgen, zijn op deze bijeenkomst aanwezig.

Voordracht door de heer R. Wybrands

In het begin van 19e eeuw ontstond de behoefte om voor het gehele land het onroerend goed vast te leggen. Dit werd gedaan op basis van de Franse wetgeving. Na vastlegging zou in den lande uniforme belasting geheven kunnen worden.

Eerst kwamen de gemeenten aan de beurt. De landmeter-grensbepaler ging naar de burgemeester en loopt met een aantal collega burgemeesters fysiek langs de grenzen. Zij begonnen aan de noordzijde en liepen met de klok mee.

De verworven gegevens werden vastgelegd in een proces-verbaal van grensbepaling. Er waren best discussies over de grenzen.

In Voorburg werden de grenzen bepaald in 1812, zowel in het Frans als in het Nederlands. Tussen 1812 en 1832 moesten nog veel veranderingen aangebracht worden.

Ook met de gemeenten Rijswijk en Den Haag waren nadere bepalingen nodig. Vervolgens moest nagegaan worden: bebouwd of onbebouwd eigendom begroting van de waarde; het ging dus om omvang en waarde.

Tussen 1812 en 1826 werd de waarde bepaald van onbebouwd eigendom en de opbrengsten hiervan. De waarde werd bepaald in guldens. De grond werd ingedeeld in 5 klassen; dit werd vastgelegd in tabellen van classificatie. De voortbrengselen hangen af van de takken van nijverheid. Bij de huizen werd gekeken naar de huurwaarde voor zover bekend. Tevens speelde de ligging en de geriefelijkheid een rol. Ook aan de huizen

werd een classificatie gegeven. Per gemeente was dit uniek. Het duurste huis in Voorburg kreeg een belastbaar inkomen toebedeeld van f 750,00. Dit was hoog. In andere gemeenten was het minder duur (max. fl. 120,00). De kadastrale huurwaarde is de waarde van de grond minus 25 % voor onderhoud. De tabellen classificatie werden vastgesteld op 1 aug. 1827.

Alles werd in twee- of drievoud met de hand in kaart gebracht, o.a. met driehoeksmeting en met echte kettingen. De kaarten waren 70 cm x 100 cm. De schaal was meestal 1:2500. Alles werd precies ingetekend. Percelen kregen alle een nummer. Voorburg had 3 secties (1 kaart per sectie) plus een uitvergroting van het stadsgedeelte. Deze kaarten (menuplans) worden in de atlas gepubliceerd., maar op A3 dus verkleind tot 40% Omdat het werkkaarten waren, is de kwaliteit van de oorspronkelijke kaarten slecht. De kaarten van 1832 zijn in de oorspronkelijke staat bewaard gebleven. Er zit ook kleur in de kaarten, blauw voor water, rood voor gebouwen. Veranderingen werden op een kopie van de kaart aangebracht. De oorspronkelijke gegevens geven een beeld van vóór de industrialisatie.

Wijzigingen werden tot 1832 aangebracht met een + of een -. De waarde van al de te bepalen gegevens en de classificatie gebeurde via schatters en werd gecontroleerd door verificateurs. Het inkomen van een eigenaar werd verkregen door oppervlakte maal tarief maal classificatie. Voor onbebouwde grond gingen de lasten eraf.

Er zijn twee registraties:

-alle percelen onder elkaar: grootte en eigenaar

-geregistreerd op eigenaar in de kadastrale legger (KDL).

Elke eigenaar kreeg een artikelnummer.

Vastgelegd werden naam, voornaam, beroep en woonplaats. Er waren 233 eigenaren in Voorburg.

Vragen:

De heer Bachman: zijn er nog bijzondere eigenaren opgevallen?

Groen van Prinsterer, Blooys van Treslong etc.

Is de woonplaats duidelijk vermeld.

Toch waren hier verschillen in betrouwbaarheid. Maar de belastingheffing moest volgens betrouwbare gegevens te werk gaan.

Tussen 1812 en 1832 bestond er veel ongelijkheid. Over de verschillen werd veel gemord. Maar gelijkheid werd nagestreefd om alles t.z.t. centraal goed te kunnen regelen.

De heer Nijhuis vraagt of iedere gemeente aan de beurt komt.

Het gaat voornamelijk over gemeenten met veel historie.

Er moeten voldoende vrijwilligers en sponsoren zijn. De Voorburg atlas wordt deel 10 van de serie.

De heer Beek vraagt waar de bronnen vandaan komen?

Deze zijn vaak niet bekend.

De kaarten liggen bij het Algemeen Rijks Archief. Kadastrale kaarten liggen bij het kadaster, soms bij de gemeente. De oorspronkelijke kaarten worden niet meegegeven.

Publicaties tot nog toe alleen op papier. Er is overleg gaande over digitalisatie.

de heer De Beer: aandacht met een tentoonstelling trekken? overleg, mogelijk in Swaensteyn.

De voorzitter dankt de heer Wybrands voor zijn geweldig betoog. Zij zegt niets met kaarten te hebben, maar is nu bekeerd.

Na dit verhaal is alles gaan leven. Zij dankt hem hartelijk voor zijn komst naar Voorburg en overhandigt hem een cheque en het Marianne nummer.

Omstreeks 22.30 uur verlaat iedereen, een ervaring rijker, het museum.

Aanmeldingsformulier
Jaar excursie,
zie ommezijde.....

Dat gaat naar Den Bosch toe ...

Op zaterdag 24 juni 2000 staat onze jaarlijkse dagexcursie op het programma.

Om 9 uur vertrekken we met de bus vanuit Voorburg naar 's-Hertogenbosch. Daar schepen we ons in voor een rondvaart over de Dommel en de Buiten-Dieze. Onderweg genieten we vanaf het water van het uitzicht op de stadswallen en van een kopje koffie met een Bossche Bol.

Terug op de vaste wal heeft u tijd om de stad te verkennen. U loopt door smalle karakteristieke straatjes op zoek naar "zoete lieve Gerritje" (zij is van het liedje). Of bewondert de fraaie monumenten zoals het Stadhuis, de Moriaan en de St. Janskathedraal. Tevens kunt u al dwalend door de historische binnenstad van 's-Hertogenbosch op eigen gelegenheid lunchen.

In het begin van de middag maken we vanaf de St. Janskathedraal een stadswandeling onder leiding van een deskundige V.V.V.-gids.

De wandeltocht eindigt bij het Noord-Brabants Museum alwaar we langs de vaste collectie worden geleid. Daarna heeft u nog gelegenheid om de tijdelijke expositie "Bloemen van de nieuwe tijd" (= bloemen in de moderne kunst) te bezoeken.

Om 17.15 uur vertrekt de bus weer richting Voorburg.

Het maximaal aantal deelnemers is vijftig. Deelnemers worden verzocht hun museum-jaarkaart mee te nemen. De kosten voor deze excursie bedragen (exclusief lunch) fl. 70,- voor leden (fl. 80,- voor niet-leden); onder vermelding van "Den Bosch" over te maken op giro 288.321 t.n.v. de penningmeester van de Historische Vereniging Voorburg te Voorburg.

U kunt zich voor deze excursie opgeven door bijgaand strookje ingevuld vóór 22 april 2000 in te zenden aan het secretariaat van de Historische Vereniging Voorburg, Postbus 49, 2270 AA Voorburg.

Ondergetekende geeft zich op voor de excursie op zaterdag 24 juni 2000 naar 's-Hertogenbosch en heeft de deelnemersbijdrage per giro overgemaakt:

NAAM:

STRAAT en HUISNR.:

POSTCODE en PLAATS:

TELEFOON:

AANTAL PERSONEN:

LID/DONATEUR/TIENTJESLID/GEEN LID:

DATUM:

HANDTEKENING:

Vóór 22 april 2000 in te zenden aan het secretariaat van de Historische Vereniging Voorburg, Postbus 49, 2270 AA Voorburg.